

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	0521-20Ś-D04-OL	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	<i>Monitoring i ochrona lasów</i>
	angielskim	<i>Monitoring and protection of forests</i>

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Ochrona Środowiska
1.2. Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
1.3. Poziom studiów	Drugiego stopnia magisterskie
1.4. Profil studiów*	ogólnoakademicki
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr hab. inż. Rafał Podlaski, prof. UJK
1.6. Kontakt	R.Podlaski@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Język wykładowy	polski
2.2. Wymagania wstępne*	Podstawy biologii, ekologii i ochrony środowiska w zakresie studiów licencjackich

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć	Wykład, ćwiczenia	
3.2. Miejsce realizacji zajęć	Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK	
3.3. Forma zaliczenia zajęć	Zaliczenie z oceną	
3.4. Metody dydaktyczne	Wykład problemowy i konwersatoryjny, ćwiczenia, dyskusja, referat	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	Jaszcak R., 1999: Monitoring lasów. Wyd. Akademii Rolniczej im. Augusta Cieszkowskiego, Poznań Matuszkiewicz J. M., 2001: Zespoły leśne Polski. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa Obmiński Z., 1978: Ekologia lasu. PWN, Warszawa
	uzupełniająca	Makomaska-Juchiewicz M. (red.), 2010: Monitoring gatunków zwierząt - Przewodnik metodyczny, część pierwsza. Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa Michalak R. (red.), 2004: Instrukcja wykonywania Wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasu. Instytut Badawczy Leśnic-twa, Warszawa Molenda T. (red.), 1980: Mała encyklopedia leśna. PWN, Warszawa

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

4.1. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć) <i>C1. - zapoznanie się z istotą lasu i jego rolą przyrodniczą, gospodarczą i kulturową, C2.- zapoznanie się z czynnikami zagrażającymi lasom (zewnętrznymi i związanymi z działalnością gospodarczą człowieka), C3.- zapoznanie się z głównymi sposobami eliminacji zagrożeń wartości przyrodniczych lasów.</i>
4.2. Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć) <i>1. Wykład Podstawy dendrologii i dendrochronologii. Geograficzne zróżnicowanie warunków wzrostu, rozwoju, funkcji i bioprodukcji lasów w Polsce. Podstawowe definicje i określenia stosowane w monitoringu lasu. Główne gatunki lasotwórcze drzew i ich ekologia. Główne zespoły leśne Polski (ze szczególnym uwzględnieniem zespołów leśnych regionu świętokrzyskiego). Metodyka pomiarów i obserwacji oraz przykładowe wyniki monitoringu lasów w Polsce. Czynniki stresowe powodujące de-foliację. Program obserwacji stosowany w monitoringu lasów. Przydatność szacunkowej metody określania defoliacji w monitoringu lasów. Zróżnicowanie poziomu uszkodzenia drzewostanów w Polsce. Dynamika uszkodzeń drzewostanów. Najważniejsze symptomy i czynniki sprawcze uszkodzeń drzewostanów. Stan zdrowotny lasów w Polsce na tle stanu lasów Europy. Ocena wpływu czynników środowiska na stan zdrowotny lasów.</i>

Ćwiczenia

Cechy drzewostanu. Pochodzenie; wiek; skład gatunkowy; budowa pionowa; zagęszczenie; zwarcie; struktura lasu. Klasyfikacja drzew w drzewostanach jednopiętrowych. Klasyfikacja drzew w drzewostanach zróżnicowanych wysokościowo oraz w lasach o charakterze pierwotnym. Dynamika lasu. Las pierwotny, las o charakterze pierwotnym. Zaburzenia w ekosystemach leśnych. Koncepcja faz rozwojowych drzewostanu. Stadia i fazy lasu o charakterze pierwotnym. Cykl rozwojowy lasu o charakterze pierwotnym w strefie regla dolnego. Zdrowotność i żywotność drzew i drzewostanów. Sposoby oceny zdrowotności i żywotności drzew oraz drzewostanów. Stopień ubytku aparatu asymilacyjnego. Atlasy stopnia defoliacji. Wzorce oceny defoliacji dla podstawowych gatunków lasotwórczych. Wybór drzew próbnych, zakładanie powierzchni monitoringowych.

...

4.3. Przedmiotowe efekty uczenia się

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
w zakresie WIEDZY:		
...W01	zna i rozumie współczesne technologie informacyjne, wykorzystuje statystykę oraz zasady i procedury modelowania zjawisk i procesów zachodzących w środowisku na potrzeby teoretyczne i praktyczne, w zakresie ochrony środowiska i wybranej specjalności	OŚ1A-W05
...W02	rozumie kwestie związane z ochroną i zanieczyszczeniem środowiska, analizuje w sposób pogłębiony zjawiska i procesy przyrodnicze, w układzie przestrzennym i czasowym, a w ich interpretacji na potrzeby poznawcze i praktyczne opiera się na wynikach badań empirycznych, w tym badań terenowych i laboratoryjnych	OŚ1A-W08
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:		
...U01	potrafi zastosować zaawansowane techniki i narzędzia badawcze oraz biegłe wykorzystać literaturę naukową w zakresie ochrony środowiska i nauk pokrewnych	OŚ1A-U01
...U02	posiada umiejętności planowania i przeprowadzania eksperymentów i pomiarów, interpretowania uzyskanych wyników i wyciągania wniosków	OŚ1A-U02
...U03	potrafi stosować zasady warsztatu pracy naukowej lub projektowej samodzielnie i w zespole w oparciu o wiedzę zdobytą na podstawie teorii oraz własne obserwacje i badania, przygotowuje specjalistyczne wystąpienia ustne, w tym związane z wybraną specjalnością z zachowaniem praw autorskich, potrafi stosować nowoczesne techniki informacyjne (np. Geograficzny System Informacji – GIS)	OŚ1A-U03
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:		
...K01	absolwent jest gotów do wyjaśniania i propagowania roli edukacji ekologicznej i zdrowotnej, inicjowania właściwego zachowania wobec środowiska przyrodniczego OŚ2A_K02	OŚ1A-K01
...K02	absolwent jest gotów do upowszechniania wzorów etycznego postępowania w środowisku pracy i poza nim oraz wybierania i modyfikowania odpowiednich procedur bezpieczeństwa ekologicznego, wykazywania świadomości zagrożeń wynikających ze stosowanych technik badawczych, dbania o warunki bezpiecznej pracy	OŚ1A-K02

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się

Efekty przedmiotowe (symbol)	Sposób weryfikacji (+/-)																							
	Egzamin ustny/pisemny*			Kolokwium*			Projekt*			Aktywność na zajęciach*			Praca własna*			Praca w grupie*			Inne (jakie?)*					
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć								
	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...			
...W01	+							+						+			+							
...W02	+							+						+			+							
...U01	+							+						+			+							
...U02	+							+						+			+							

...U02	+							+						+					
...K01	+							+						+					
...K02	+							+						+					

*niepotrzebne usunąć

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się		
Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
wykład (W)	3	od 45 do 54% prawidłowych odpowiedzi na egzaminie
	3,5	od 55 do 59% prawidłowych odpowiedzi na egzaminie
	4	od 60 do 74% prawidłowych odpowiedzi na egzaminie
	4,5	od 75 do 84% prawidłowych odpowiedzi na egzaminie
	5	od 85 do 100% prawidłowych odpowiedzi na egzaminie
ćwiczenia (C)*	3	niska aktywność na ćwiczeniach i konwersatoriach, brak umiejętności prowadzenia dyskusji i wyciągania właściwych wniosków w zakresie zagadnień związanych z przedmiotem
	3,5	średnia aktywność na ćwiczeniach i konwersatoriach, słaba umiejętność prowadzenia dyskusji i wyciągania właściwych wniosków w zakresie zagadnień związanych z przedmiotem
	4	dość duża aktywność na ćwiczeniach i konwersatoriach, dość dobra umiejętność prowadzenia dyskusji i wyciągania właściwych wniosków w zakresie zagadnień związanych z przedmiotem
	4,5	wysoka aktywność na ćwiczeniach i konwersatoriach, dobra umiejętność prowadzenia dyskusji i wyciągania właściwych wniosków w zakresie zagadnień związanych z przedmiotem
	5	bardzo wysoka aktywność na ćwiczeniach i konwersatoriach, bardzo dobra umiejętność prowadzenia dyskusji i wyciągania właściwych wniosków w zakresie zagadnień związanych z przedmiotem
inne (...)*	3	
	3,5	
	4	
	4,5	
	5	

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta
	Studia stacjonarne
<i>LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/</i>	30
<i>Udział w wykładach*</i>	15
<i>Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach*</i>	15
<i>Udział w egzaminie/kolokwium zaliczeniowym*</i>	
<i>Inne (jakie?)*</i>	
<i>SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/</i>	20
<i>Przygotowanie do wykładu*</i>	
<i>Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium*</i>	15
<i>Przygotowanie do egzaminu/kolokwium*</i>	5
<i>Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa*</i>	
<i>Opracowanie prezentacji multimedialnej*</i>	
<i>Inne (należy wskazać jakie? np. e-learning)*</i>	
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	50

PUNKTY ECTS za przedmiot	2

**niepotrzebne usunąć*

Przyjmuję do realizacji *(data i czytelne podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)*

.....